

KAZNENOPRAVNI ODGOVORI NA IZAZOVE, RIZIKE I PRIJETNJE ORGANIZIRANOG KRIMINALITETA

Vanda Božić²² i Željko Nikac²³

Inspiracija za rad i problem(i) koji se radom oslovljava(ju): Autori u radu ukazuju na izazove, rizike i prijetnje najtežih pojava oblika organiziranog kriminaliteta koji danas sve više poprimaju nove oblike i moduse počinjenja. U uvodnom dijelu navodi se problem definiranja i pojmovnog određenja organiziranog kriminaliteta, njegovih karakteristika te glavnih pojava oblika. Legislativni okvir na međunarodnom i nacionalnom planu predstavlja temelj uspješne borbe protiv organiziranog kriminaliteta i njegovih najtežih pojava oblika. Međunarodna kaznenopravna suradnja neizostavan je vid suzbijanja transnacionalnog organiziranog kriminaliteta na bilateralnom, regionalnom i širem međunarodnom planu. U radu je dat osvrt na počinjena kaznena djela, istraženo je stanje i kretanje organiziranog kriminaliteta na području Republike Hrvatske i Republike Srbije te njihova refleksija na područje Regije. U završnom dijelu rada navode se prijedlozi *de lege ferenda* za unapređenje pravnog okvira, dobre prakse i međunarodne suradnje u borbi protiv organiziranog kriminaliteta.

Ciljevi rada (naučni i/ ili društveni): Ukazati na nove pojavne oblike organiziranog kriminaliteta i njihove moduse počinjenja. te dati prijedloge *de lege ferenda* za unapređenje pravnog okvira, prakse i suradnje država.

Metodologija/ dizajn: Rad je temeljen na normativno-pravnom i uporedno-pravnom metodama.

Ograničenja rada/ istraživanja: Velika tamna brojka počinjenih kaznenih djela organiziranog kriminaliteta.

Rezultati/ generalni zaključak: Multiagencijski pristup i međunarodna suradnja država, posebno Regije, od izuzetnog je značaja u otkrivanju i suzbijanju kaznenih djela organiziranog kriminaliteta.

Opravdanost istraživanja/ rada: Na opravdanost istraživanja i rada utiče enormna društvena opasnost od najtežih pojava oblika organiziranog kriminaliteta, koji imaju brojne moduse počinjenja.

Ključne riječi: organizirani kriminalitet, legislativni okvir, suzbijanje, međunarodna suradnja, Regija i EU.

²² Znanstveni suradnik, Katedra za kazneno pravo, Pravni fakultet, Zagreb, vanda.bozic@pravo.hr

²³ Kriminalističko-policijska akademija, Beograd, zeljko.nikac@kpa.edu.rs

CRIMINAL-LAW RESPONSE TO THE CHALLENGES, RISKS AND THREATS OF ORGANIZED CRIME

Vanda Božić and Željko Nikač

Reason for writing and research problem(s): The authors point out to the challenges, risks and threats of the most serious forms of organized crime that are increasingly taking new forms and modes of perpetration. The introductory part mentions the problem of defining and conceptually determining organized crime, its characteristics and major occurrences. The legislative framework at the international and national level is the basis for a successful fight against organized crime and its most difficult forms of occurrence. International criminal justice cooperation is an indispensable form of suppression of transnational organized crime at a bilateral, regional and wider international level. This paper gives an overview of the crimes committed, investigates the state and the movement of organized crime on the territory of the Republic of Croatia and the Republic of Serbia and its influence on the region. In the final part of the paper, proposals are made *de lege ferenda* for the improvement of the legal framework, good practice and international cooperation in the fight against organized crime.

Aims of the paper (scientific and/ or social): Point out new forms of organized crime and their modes of perpetration. and to propose *de lege ferenda* for the improvement of the legal framework, practice and co-operation of states.

Methodology/ Design: The work is based on normative-legal and comparative-legal methods.

Research/ Paper limitations: Large dark number of criminal offenses of organized crime.

Results/ Findings: General conclusion: The multi-agency approach and international cooperation of states, especially the Region, is of great importance in the detection and suppression of criminal offenses of organized crime.

Research/ Paper validity: The justification of research and work is affected by an enormous social danger from the most serious forms of organized crime, which have numerous modes of perpetration.

Key words: organized crime, legislative framework, suppression, international cooperation, the Region and the EU.

XVII DANI KRIMINALISTIČKIH NAUKA

Međunarodna naučna konferencija

Crimen, Forensis, Securitas – CFS 2017

05. i 06. oktobar 2017.

ZBORNİK SAŽETAKA

Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
Univerziteta u Sarajevu

Zbornik sažetaka
XVII DANI KRIMINALISTIČKIH NAUKA
Međunarodna naučna konferencija
“Crimen, Forensis, Securitas - CFS 2017”

Izdavač: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
Univerziteta u Sarajevu

Za izdavača: Nedžad Korajlić, prof. dr.

Gost urednik: Elmedin Muratbegović, prof. dr.

Redakcija: Nedžad Korajlić, prof. dr.
Ahić Jasmin, prof. dr.
Lučić-Ćatić Marija, prof. dr.
Budimlić Muhamed, prof. dr.
Sadiković Lada, prof. dr.
Softić Sakib, prof. dr.
Mujanović Eldan, prof. dr.
Rašidović Beba Ešrefa. dr. sci.

Lektor: Nizama Hodžić

ISSN: 2303-5919

Sarajevo, 2017.

XVII Dani kriminalističkih nauka

**Međunarodna naučna konferencija
Crimen, Forensis, Securitas**

ZBORNİK SAŽETAKA

Sarajevo, 5-6 oktobar 2017

NAUČNI I PROGRAMSKI ODBOR

Elmedin Muratbegović, prof. dr., Institut KKSS „CriminalEast“, **predsjednik Odbora**

Ermina Bakić, Institut KKSS „CriminalEast“, **sekretarka**

ČLANOVI:

Nedžad Korajlić , prof. dr.,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, dekan
Jasmin Ahić , prof. dr.,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, prodekan za nauku
Marija Lučuć-Ćatić , prof. dr.,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, šefica Katedre za kriminalistiku
Muhamed Budimlić , prof. dr.,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, šef Katedre za kriminologiju
Lada Sadiković , prof. dr.,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, šefica Katedre za sigurnosne studije
Sakib Softić , prof. dr.,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, voditelj III ciklusa studija
Eldan Mujanović , prof. dr.,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, glavni i odgovorni urednik časopisa “Kriminalističke teme”
Beba Ešrefa Rašidović , dr. sci,	Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, voditeljica Biblioetke

ORGANIZACIONI ODBOR

Muamer Kavazović, doc. dr., **predsjednik Odbora**

Sandra Kobajica, MA, saradnica pri Katedri za kriminologiju, **sekretarka**

ČLANOVI:

Admir Hadžikadunić, prof. dr., prodekan za nastavu, član

Goran Kovačević, doc. dr., prodekan za finansije, član

Almir Maljević, prof. dr., koordinator za međunarodnu saradnju, član

Nebojša Bojanić, prof. dr., nastavnik na Katedri za kriminalistiku, član

Alisabri Šabani, prof. dr., nastavnik na Katedri za kriminologiju, član

Predrag Puharić, IT administrator

Mirela Mujović, predsjednica Asocijacije studenata FKKSS

SADRŽAJ

PLENARNA SESIJA

„Crimen–Forensis–Securitas“ kao strateški stubovi razvoja nauka o sigurnosti
Prof. dr Elmedin Muratbegović 11

Modern theory - concept approaches in creating security policy“
Dr Marjan Gjurovski 14

REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI - 1 (RSI 1)

Mapiranje kriminaliteta u Bosni i Hercegovini - stanje i perspektive
Muhamed Budimlić, Muamer Kavazović, Predrag Puharić
i Sandra Kobajica 19

Stavovi osuđenika o uslovima života u zatvorskim ustanovama
Sanja Radetić Lovrić, Biljana Mirković i Dejan Matijević 23

Odgovor policije na zločine iz mržnje
Tanja Kesić, Ivana Bjelovuk i Milan Žarković 25

**Nedostaci kaznene politike Tužiteljstva BiH i Suda BiH u slučajevima
zločina iz mržnje i govora mržnje**
Marija Lučić-Čatić i Dina Bajraktarević Pajević 28

REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI 2 (RSI 2)

Evropsko konvencijsko pravo i policija
Ahmed Bjelopoljak 33

Uloga FRONTEX-a u ostvarivanju bezbednosti Evropske unije
Samra Dečković 35

Korelacija korporativne i nacionalne bezbjednosti
Marjan Marjanović i Danilo Čupić 38

**Obiteljska ubojstva u Republici Hrvatskoj: obilježja počinitelja i
žrtava s obzirom na sredstvo počinjenja**
Mirjana Kondor-Langer i Robert Prpić 40

ENGLISH SESSION (ENS)

**The international judicial cooperation in criminal matters and its
role in creating a free and secure space**
Călin Berar and Darian Rakitovan 45

Police and reduction of fear of crime
Natasa Jovanova and Oliver Bacanovich 48

**Situational crime prevention: theoretical background and possibilities
for further development**
Vesna Stefanovska and Natasa Jovanova 51

How 27 years old demonstrations broth to an indictment of crimes against humanity	
Viorel Pașca and Raluca Colojoară	54
The risk of offending: Factors of social control and self-control in the case of young offeender “X”	
Srđan Vujović and Srđan Baralić	56
REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI - 3 (RSI 3)	
Efektivni programi prevencije zloupotrebe droga	
Ivana Radovanović i Bojan Marković	61
Zloupotreba opojnih droga sa aspekta krivičnog zakonodavstva	
Zoran Kovačević	63
Borba protiv terorizma u Bosni i Hercegovini – funkcija policijskih agencija ili obavještajne zajednice	
Anel Ramić i Enis Džanić	65
Izazov Islamske zajednice na Kosovu sa tekfirističkom ideologijom u periodu 1999-2016	
Fidair Berisha	68
Klasifikacija malicioznih aktivnosti u sajber prostoru i organizacija sajber bezbednosti u Republici Srbiji	
Milan Milošević, Goran Matić i Milan Miljković	73
REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI – 4 (RSI 4)	
Krivičnopravni pristup u kontroli teških oblika kriminaliteta	
Miodrag Simović i Mile Šikman	79
Kaznenopravni odgovori na izazove, rizike i prijetnje organiziranog kriminaliteta	
Vanda Božić i Željko Nikač	82
Sporazum o priznanju krivice - procesni i praktični aspekti studija slučaja	
Vedran Alidžanović i Elis Musić	84
Rekonstruktivna vještačenja unapređuju istražnu i dokaznu praksu policije i pravosudnih organa	
Mile Matijević i Adnan Pirić	86
Smrt pješaka u saobraćaju: ubistvo ili nesretan slučaj	
Nebojša Bojanić	89
REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI – 5 (RSI 5)	
Punitivnost studenata Visoke policijske škole	
Irma Kovčo Vukadin, Mirjana Kondor-Langer i Vladimira Žakman-Ban	93
Sport kao vannastavna aktivnost u funkciji prevencije društveno neprihvatljivog ponašnja djece i mladih	
Admir Hadžikadunić, Elmedin Muratbegović i Ajlina Jaganjac	96

Nasilje nad djecom i među djecom u domovima za djecu bez roditeljskog staranja u Bosni i Hercegovini	
Elmedin Muratbegović, Muhamed Budimlić i Bulić Dragana	99
Da li imamo standardizirani kriterij za prepoznavanje “djece u riziku” u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo?	
Dženana Husremović, Muratbegović Elmedin, Elma Omersoftić i Lejla Osmanagić	102
REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI – 6 (RSI 6)	
Porodično nasilje nad ženama u Srbiji i Grčkoj: Uticaj patrijarhata i tradicije	
Danijela Spasić	107
Nepoznati kriminalitet obiteljskog nasilja nad ženama u policijskim evidencijama	
Suzana Kikić, Renata Odeljan i Davor Solomun	109
Asistencija žrtvama trgovine ljudima kroz prizmu državnog referalnog mehanizma u Bosni i Hercegovini	
Samira Hunček	112
Problem trgovine ljudima u Crnoj Gori	
Damir Zejnilović	115
Radna eksploatacija djece u Bosni i Hercegovini kao oblik trgovine ljudima	
Delajda Kurić – Hodžić	117
REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI – 7 (RSI 7)	
Privatni polising i risk menadžment u Srbiji	
Dušan Davidović i Želimir Kešetović	123
Uloga policije u spriječavanju i suzbijanju prekršaja protiv javnog reda i mira prema zakonodavstvu Crne Gore	
Dragan Arsović	126
Neka obilježja sistema suzbijanja šumskih krađa u Kantonu Sarajevo	
Muhamed Budimlić i Emira Žigić	128
Supranacionalna kriminologija: hostis humanis generis? – zločinci ili obični ljudi u vanrednim okolnostima	
Mirza Buljubašić	131
REGIONALNI SIGURNOSNI IZAZOVI – 8 (RSI 8)	
Kriminalistički i krivično procesni aspekti tajnog nadzora i snimanja komunikacija u Bosni i Hercegovini	
Željko Kršić	137
Preventivna delatnost policije u oblasti organizovanog kriminaliteta	
Tatjana Teofilović, Nadežda Gudelj i Nebojša Teofilović	140
Prevenција poreznog kriminala dizajniranjem funkcija sigurnosnog menadžmenta	
Edin Čolaković, Suljo Kasapović i Fuad Milić	142

Problem sigurnosti stručnih radnika u oblasti socijalne zaštite	
Sanela Ljevo-Šadić i Fatima Bećirović	145
Svakodnevno iskustvo: ka razumijevanju identitetskih prisila	
Alisabri Šabani	148